

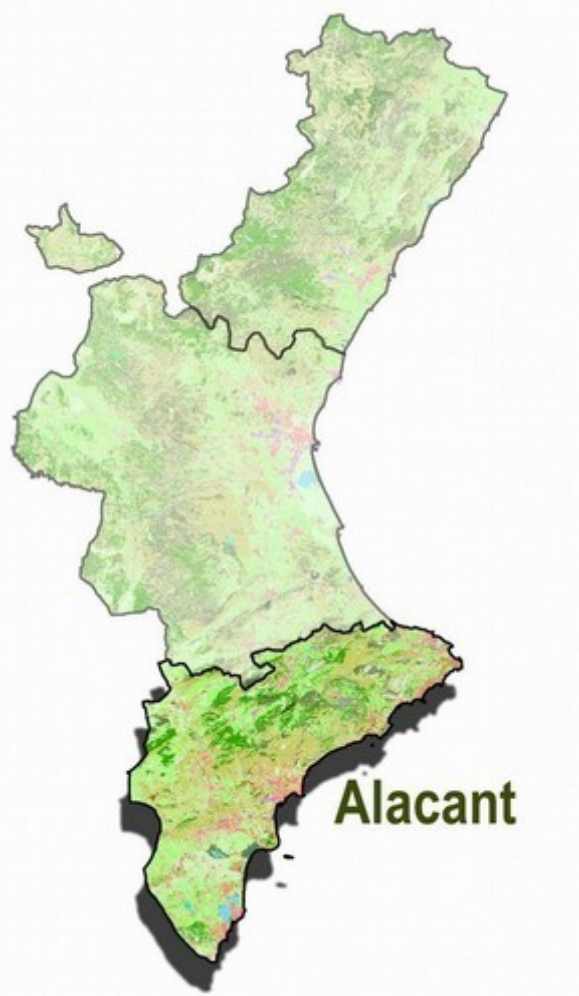

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Agricultura,
Desenvolupament Rural,
Emergència Climàtica
i Transició Ecològica

INFORME MENSUAL CONJUNTURA AGRÀRIA I SEGUIMENT DE LA SEQUERA

FEBRER 2020

**ESTUDIS AGRARIS
ALACANT**

Índex

1. RESUM.....	4
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS.....	6
2.1. TEMPERATURES.....	6
2.1.1. Hores fred.....	8
2.2. PRECIPITACIONS.....	9
2.2.1. Precipitació any agrícola.....	12
2.3. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒL.....	13
2.4. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (índex de sequera).....	13
2.5. VENT.....	14
3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.....	14
3.1. XÚQUER.....	14
3.1.1. Seguiment d'indicadors d'escassetat.....	15
3.2. SEGURA.....	16
3.2.1. Transvasament Tajo-Segura.....	16
4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS.....	18
4.1. DANYS.....	18
4.2. SEQUERA.....	18
4.2.1. Situació de les pastures (NDVI).....	18
5. ESTAT DELS CULTIUS.....	19
5.1. CEREALS GRA.....	19
5.1.1. Cereals d'hivern.....	19
5.1.2. Cereals d'estiu.....	19
Arròs.....	19
5.2. TUBERCLES.....	20
Creïlla.....	20
5.3. HORTALISSES.....	20
Bleda.....	21
Carxofa.....	21
All tendre.....	21

Api verd.....	22
Albergínia ratllada.....	22
Bròcoli.....	22
Carabasseta.....	22
Ceba tendra.....	23
Ceba tendra.....	23
Xirivia.....	24
Col de cabdell.....	24
Floricol.....	24
Escarola arissada.....	24
Espàrrecs.....	25
Espinacs.....	25
Faves.....	25
Encisam.....	26
Meló de tot l'any.....	27
Nap i napicol.....	27
Pimentó.....	27
Tomaca.....	27
Carlota.....	27
5.4. CÍTRICS.....	28
5.4.1. El Baix Segura.....	28
5.4.2. La Marina Alta.....	29
5.4.3. L'Alacantí.....	30
5.4.4. La Marina Baixa.....	30
5.5. FRUITERS.....	31
Alvocat.....	31
Caqui.....	31
Figuera.....	31
Magraner.....	32
Nispro.....	33
5.6. AMETLER.....	34
5.7. VINYA DE TAULA.....	35
5.8. VINYA DE VINIFICACIÓ.....	35
5.9. OLIVAR.....	36

1. RESUM

La meteorologia del mes de febrer a la província d'Alacant es va caracteritzar, igual que a la resta de la Comunitat Valenciana, per les temperatures extraordinàriament elevades durant tot el període. No obstant això, no s'ha de destacar cap episodi excepcional en forma de temporal com era habitual en els mesos precedents.

La temperatura mitjana de 13,21 °C va ser històrica per a un mes de febrer, que es va situar 2,66 °C per damunt de la mitjana climàtica contemplada des de 2006. Així mateix, les mitjanes de les temperatures màximes i mínimes van ser molt més elevades del que és habitual, i en algun cas van aconseguir un valor de +5,29 °C per a la màxima. Tot això contribueix a catalogar el mes **extremadament càlid**.

Quant al caràcter pluviomètric, aquest va estar marcat per l'absència total de precipitacions, i a penes es van registrar 2,86 l/m² de mitjana, la qual cosa suposa un 84 % menys que la mitjana històrica (17,71 l/m²), que es va qualificar com a **molt sec**, ja que febrer no sol ser un mes molt plujós.

La **humitat del sòl** en les capes superficials es va veure afectada per l'escassa pluja, i es va situar en valors per davall del 10 % en tota la província; mentres que les capes inferiors van mantindre molta part de la humitat acumulada en els mesos anteriors, per la qual cosa les comarques del nord van rondar valors entre el 60 % i el 80 % i les del sud entre el 40 % i el 60 %. La **reserva hídrica** es va incrementar lleugerament tant en la conca del Xúquer com en la del Segura, al voltant d'un 3 %.

Quant a l'estat dels cultius, van finalitzar els trasplantaments d'**hortalisses** d'hivern i van començar el preparatiu i les plantacions del nou cicle de cultius de primavera-estiu com el meló. De manera generalitzada, va prosseguir la recol·lecció de les plantacions més tardanes de carxofa, bròcolis i hortícoles de fulla. També van continuar les sèmres d'arrels ja sense manta tèrmica en la majoria dels casos. En el cas dels **tubercles**, es van mantindre les arrancades de creïlla de verdet i van continuar les plantacions de creïlla de collita.

Els **cereals d'hivern** van prosseguir el desenvolupament vegetatiu amb normalitat afavorits per les pluges dels mesos anteriors, excepte els que es van sembrar just abans del temporal de gener, la nascència dels quals va ser irregular. D'altra banda, els camps d'**arròs** de la marjal de Pego es van assecar per a donar pas a les labors prèvies a la sembra.

En relació als **cítrics**, va finalitzar la recol·lecció de mandarines Clemenvilla, Fortuna i Tango, així com de taronja navelina i pomelo roig, mentres que van prosseguir les tallades de mandarines

Nadorcott i Ortanique, de taronges Lane Late i de llima fina, al mateix temps que s'iniciaven les de taronges Chislett.

Quant a **fruiters**, va continuar la recollida d'alvocat Hass a la Marina Alta i va finalitzar l'aclarida de la varietat majoritària de nispro (Algerie) a la Marina Baixa. En la resta de fruiteres va començar la floració dels més primerencs com ara nectariners, paraguaians i bresquillers extraprimerencs.

Respecte a l'**ametler**, les temperatures elevades van avançar la floració de manera generalitzada en la major part de les comarques.

En **raïm de taula** i la **vinya de vinificació** van prosseguir les tasques de poda, els tractaments d'hivern i el conreu de les parcel·les.

La recol·lecció de l'**olivera** va finalitzar en pràcticament tot el territori, i va donar pas a les labors de poda que ja havien començat en les varietats i els enclavaments més primerencs.

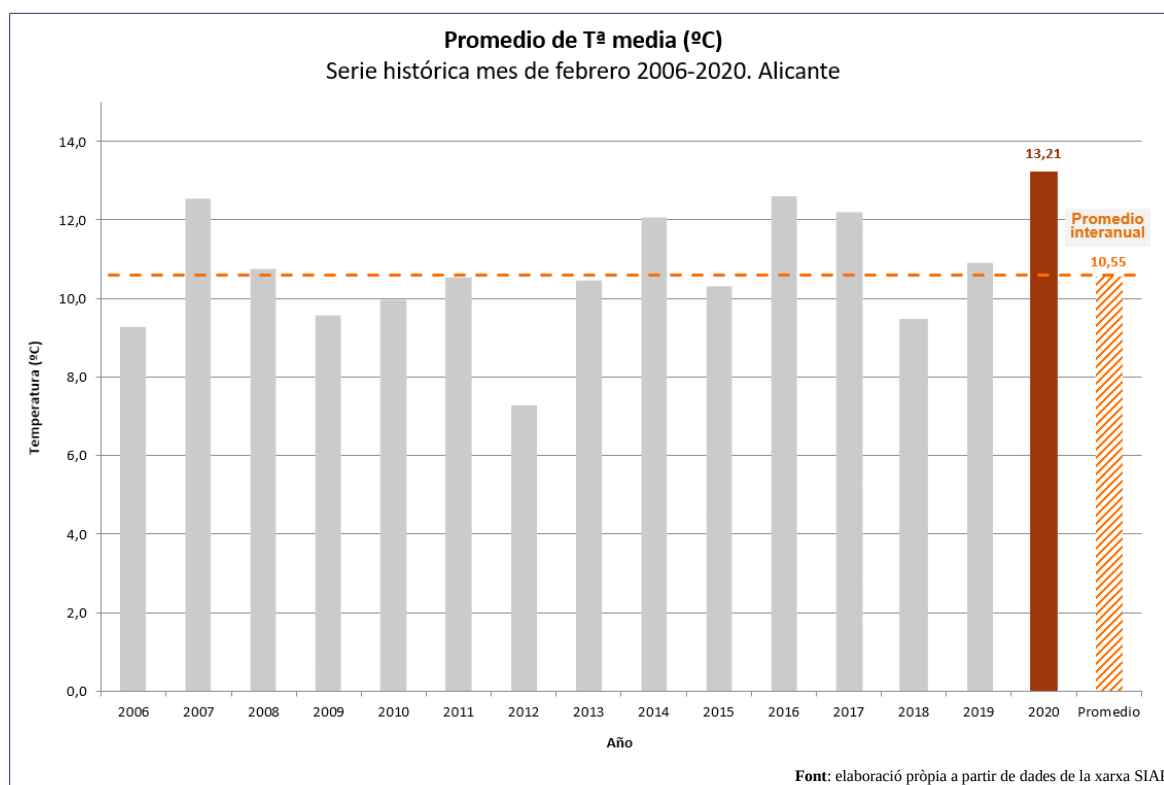
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

El mes de febrer meteorològicament va destacar per les elevades temperatures i la falta de pluja, sense que esdevinguera cap episodi específic destacable.

2.1. TEMPERATURES

El mes de febrer, la província d'Alacant va tindre un caràcter extremadament càlid. La temperatura mitjana de 13,21 °C registrada en la xarxa SIAR va superar en 2,66 °C la mitjana històrica observada des de 2006 (10,55 °C). Fins i tot, aquesta mitjana va ser 0,44 °C més elevada que la mitjana històrica del mes de març (12,77 °C).

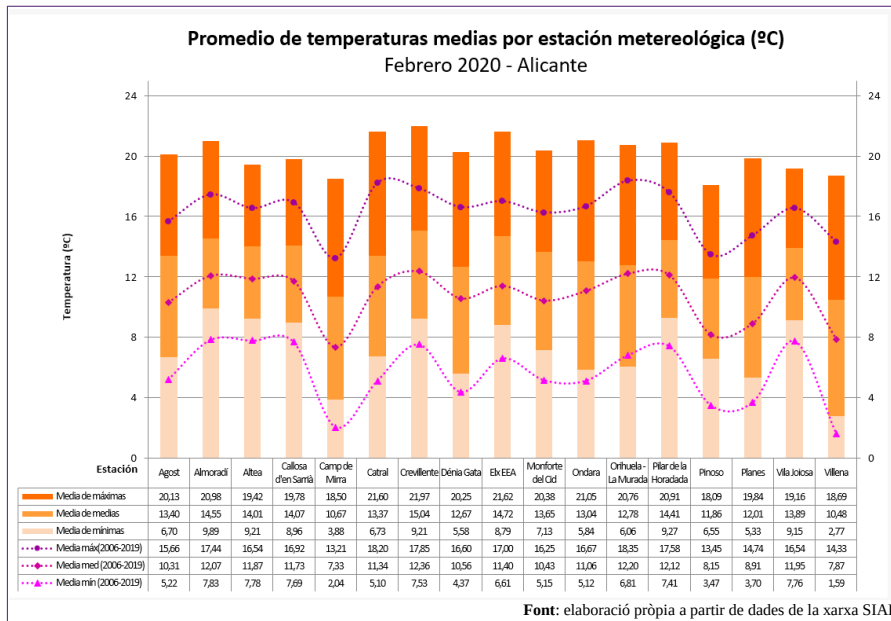
Segons AEMET, el mes de febrer de 2020 en l'observatori d'Alacant (en les seues dues ubicacions) ha sigut el quart més càlid des de 1921, només superat pel mes de febrer de 1937, 1990 i 2007.

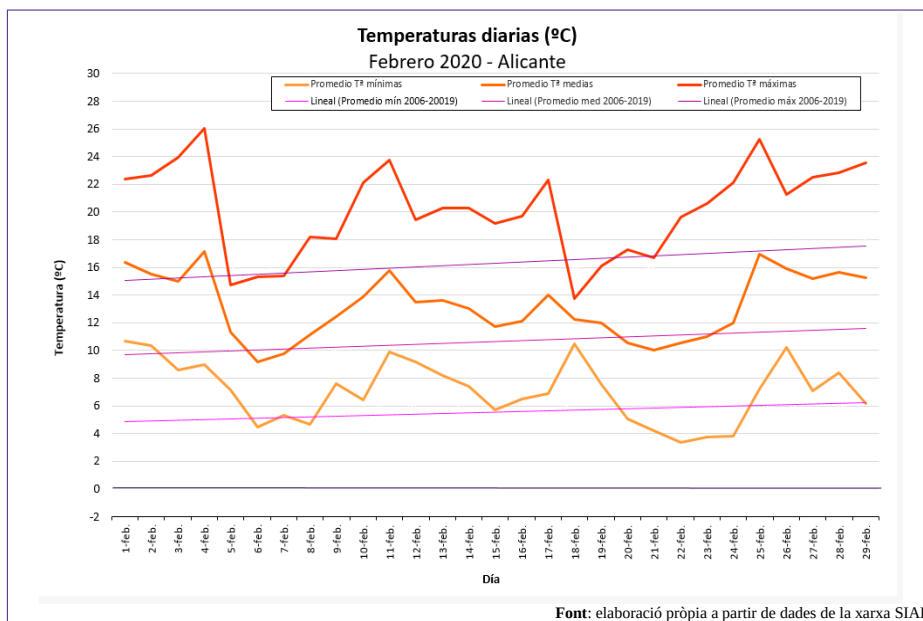
La mitjana de temperatures màximes, mitjanes i mínimes per estació es mostra en el gràfic següent. En aquest es pot observar que les mitjanes d'aquestes temperatures són molt superiors pràcticament en totes les estacions i tots els casos. Destaquen estacions com la de Camp de Mirra, en què la mitjana de les màximes ha sigut 5,29 °C respecte a la sèrie històrica.

Cal destacar que AEMET indica, en el seu informe mensual de la Comunitat Valenciana, que el mes de febrer de 2020 ha sigut el mes més anòmal (anomalia positiva) des de 1950, tenint en compte tots els mesos de l'any (no sols febrer). També indica que la menor anomalia de temperatura es va registrar al sud de la província d'Alacant.

En la gràfica següent, en què es representa la mitjana de les temperatures al llarg del mes junt amb la línia de tendència de tot el període històric contemplat (2006-2019) per a cadascuna d'aquestes, s'hi observa com es van produir oscil·lacions de més de 10 °C en alguns casos i com les temperatures han estat quasi permanentment molt per damunt d'aquesta línia de tendència.

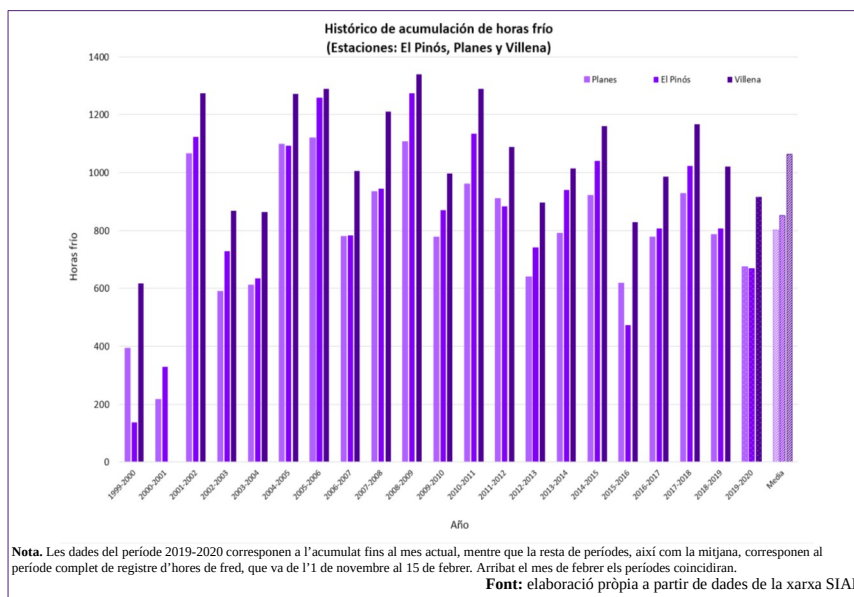
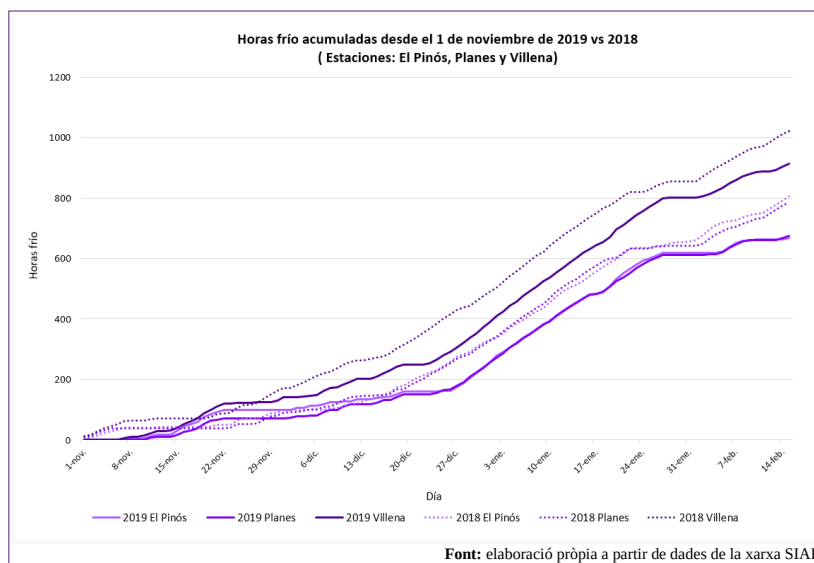

La màxima absoluta de temperatura es va registrar a Elx el dia 4, que alhora va ser el dia més càlid de manera generalitzada. La mínima absoluta es va observar a Villena el 24 de febrer, però el dia més fred va ser el 22.

2.1.1. Hores fred

Les hores fred acumulades el 15 de febrer en les estacions del Pinós, Planes i Villena van ser 669, 675 i 914, respectivament; un 17, 14 i 11 % menys que l'any anterior.

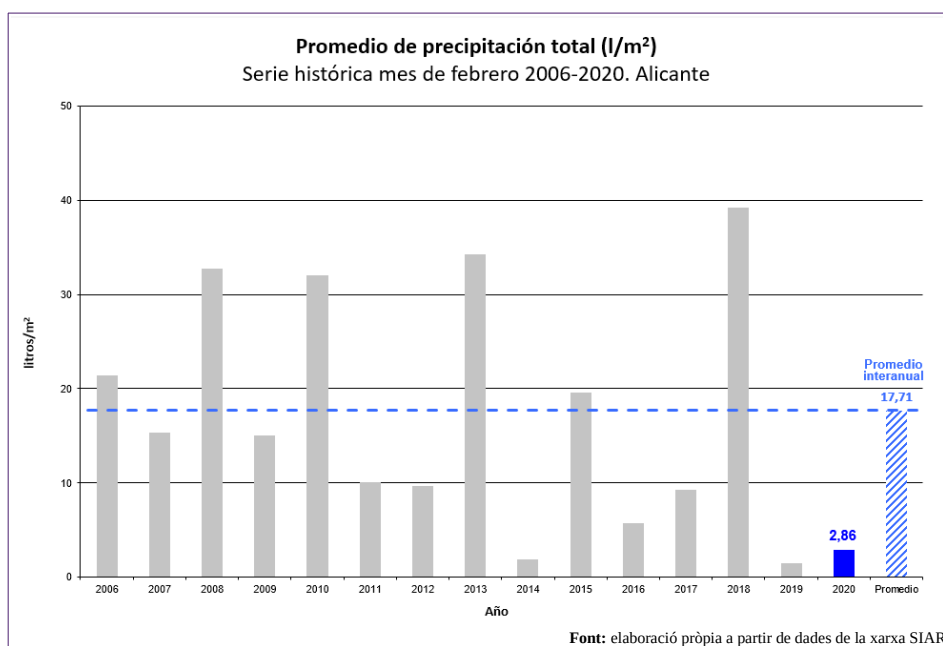

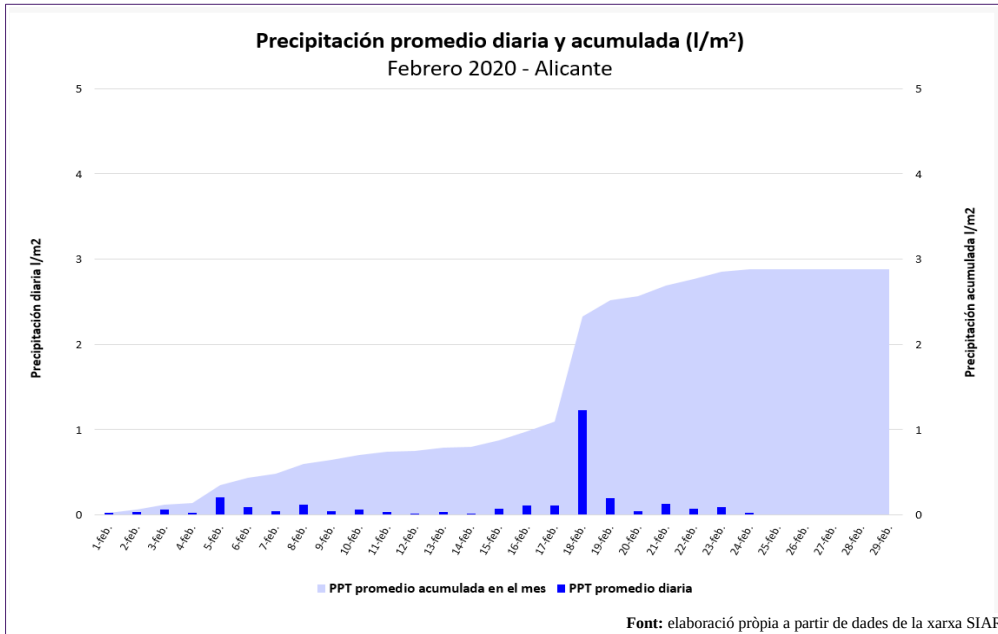

2.2. PRECIPITACIONSⁱ

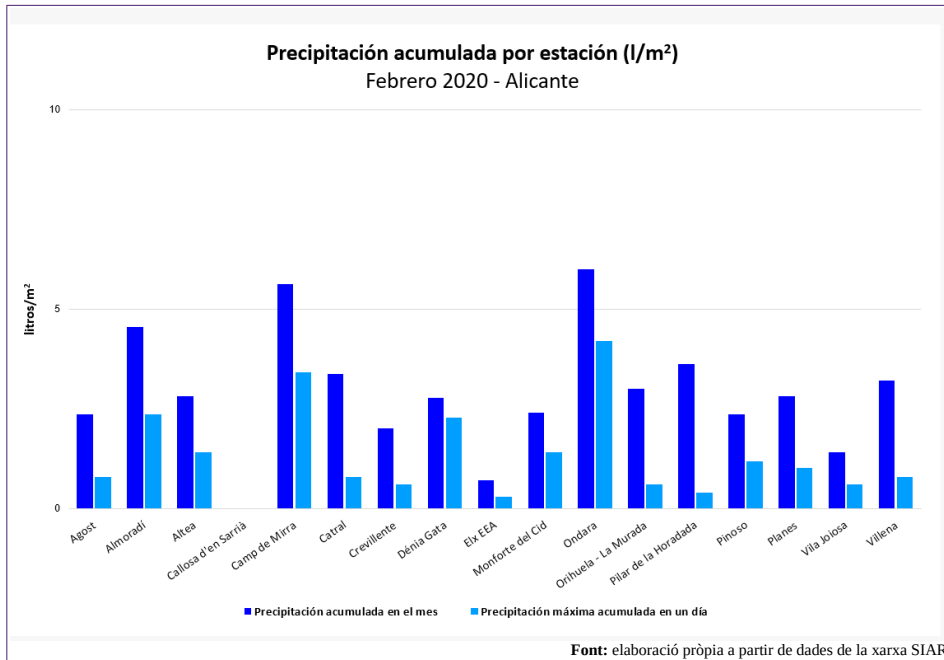
La precipitació acumulada (2,86 l/m²) va ser un 84 % inferior que la de la mitjana climàtica (17,71 l/m²), que es va qualificar globalment com a molt seca i i es va situar en tercera posició com a mes de febrer més sec de la sèrie des de 2006, ja que en 2019 i en 2014 encara va arribar a ser més sec.

Com es pot apreciar en la gràfica següent, les precipitacions es van distribuir al llarg del mes, però van ser escasses.

El valor més elevat es va registrar el dia 18 a l'estació d'Ondara, on es van recollir 4,2 l/m² i on també es va produir l'acumulació de pluja més alta en tot el mes, a penes 6 l/m².

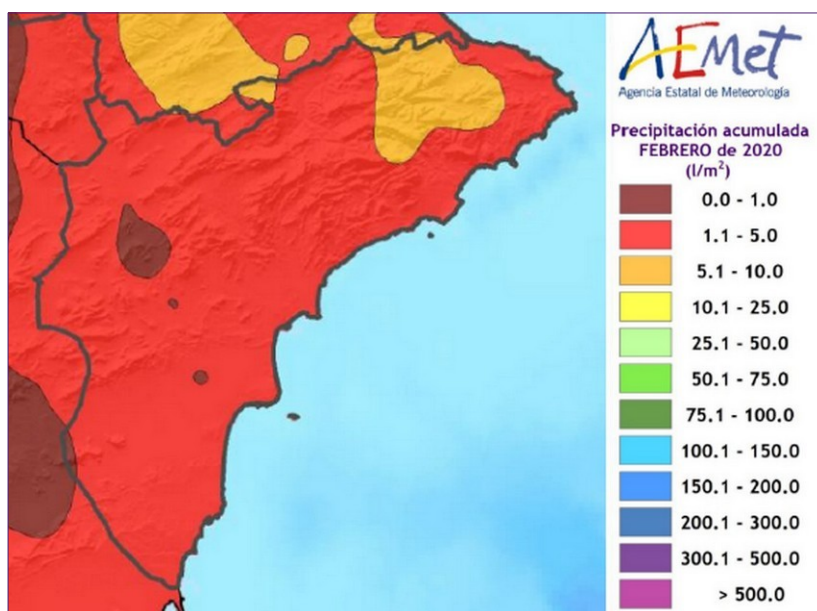

En la taula següent s'observa que l'estació de Callosa d'en Sarrià no va registrar valors de precipitació.

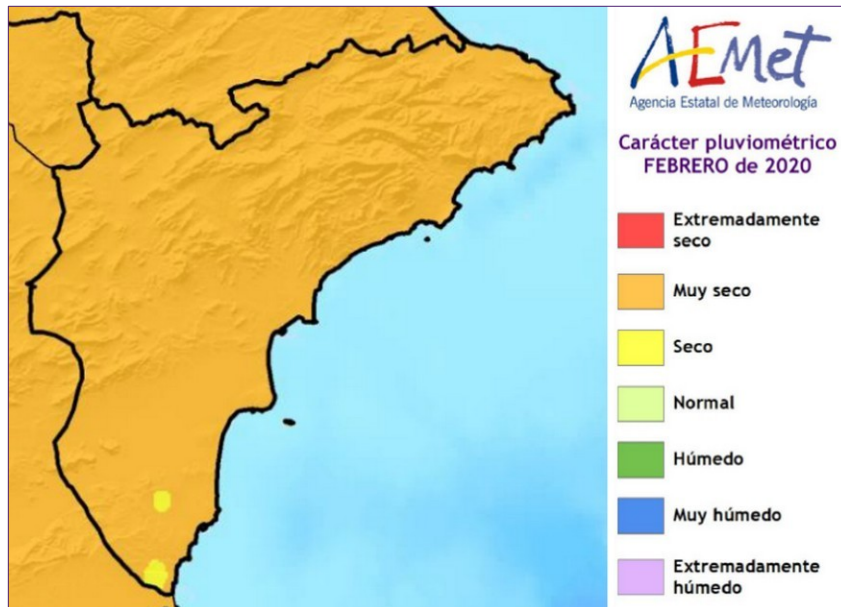
Estació	Precipitació total (l/m ²)	Precipitació màx. en un dia (l/m ²)	Eto (l/m ²)
Agost	2,34	0,78	66,41
Almoradí	4,53	2,36	58,41
Altea	2,81	1,41	50,46
Callosa d'en Sarrià	0	0	48,56
El Camp de Mirra	5,63	3,42	53,44
Catral	3,33	0,78	52,76
Crevillent	2,03	0,61	51,75
Dénia-Gata	2,77	2,28	49,36
Elx EEA	0,7	0,3	55,19
Monforte del Cid	2,4	1,4	67,64
Ondara	6	4,2	50,22
Orihuela-la Murada	3,02	0,6	61,66
Pilar de la Horadada	3,37	0,4	30,88
El Pinós	2,35	1,18	70,07
Planes	2,81	1,01	51,92
La Vila Joiosa	1,39	0,6	51,34
Villena	3,2	0,8	63,08

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la xarxa SIAR

La distribució territorial presentada en el mapa següent mostra la concentració de les escasses pluja en una zona puntual de la Marina Alta.

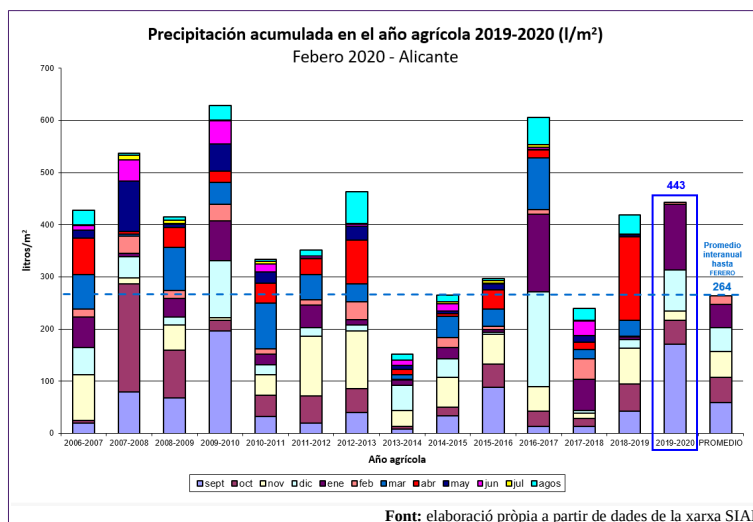

Segons la característica pluviomètrica de cada punt de la província, pràcticament el 100 % del territori va tindre un caràcter molt sec.

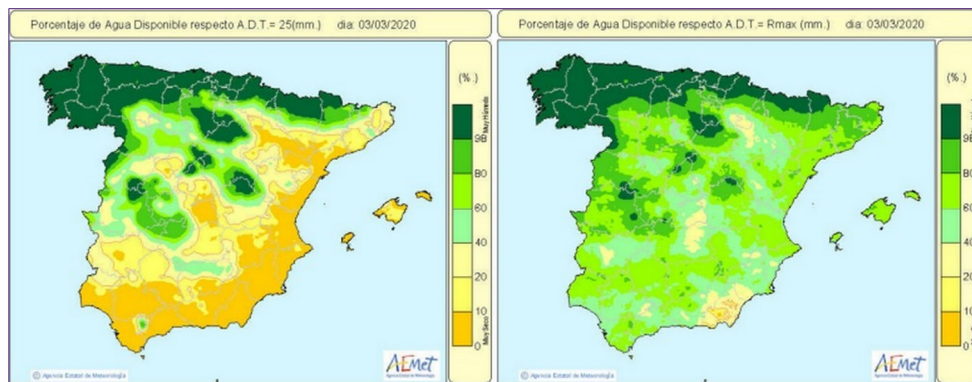
2.2.1. Precipitació any agrícola

Els diferents episodis de pluges esdevinguts en els mesos precedents han contribuït que, transcorreguts els primers sis mesos d'aquest any agrícola, el balanç de pluja acumulada continue sent un 68 % per damunt de la mitjana històrica, malgrat l'aportació insignificant del mes de febrer.

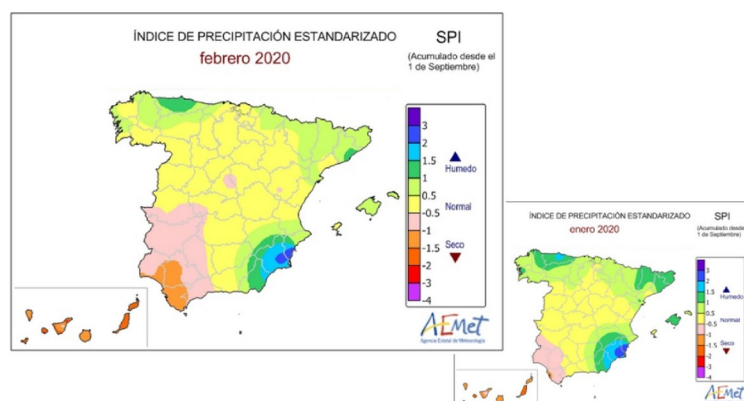
2.3. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒLⁱⁱ

El percentatge d'aigua disponible per a les plantes (AD) respecte a l'aigua total disponible (ADT) en les capes superficials a fi de mes es va veure clarament afectat per la falta de precipitacions i les temperatures elevades, per la qual cosa va disminuir dràsticament respecte al mateix període del mes anterior i es va situar per davall del 10 % en tota la província. En les capes inferiors els registres no es van veure tan alterats a causa de l'acumulació d'humitat aconseguida en els mesos precedents, per la qual cosa les comarques del sud van estar entre el 40 % i el 60 %, mentre que les del nord van aconseguir valors entre el 60 % i el 80 %.

2.4. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARITZAT (índex de sequera)ⁱⁱⁱ

L'acumulació de precipitacions dels mesos precedents va mantindre elevat l'índex de precipitació estandaritzat (SPI), i el va situar per damunt del normal en tota la província. En el cas d'algunes zones de les comarques del sud, aquests valors han aconseguit 2 vegades la desviació estàndard respecte a aquesta normalitat.

2.5. VENT

Al llarg del mes de febrer no es van produir episodis de vent destacables.

Estació	Velocitat mitjana (km/h)	Ratxa màxima (km/h)
Agost	5,4	31,82
Almoradí	4,22	24,56
Altea	3,25	23,11
Callosa d'en Sarrià	2,22	20,21
El Camp de Mirra	3,95	34,38
Catral	2,88	22,68
Crevillent	2,43	19,51
Dénia-Gata	2,88	26,64
Elx EEA	3,62	25,12
Monforte del Cid	5,36	33,55
Ondara	2,35	24,7
Orihuela-la Murada	4,03	35,64
Pilar de la Horadada	1,88	16,12
El Pinós	7,77	47,38
Planes	3,05	28,51
La Vila Joiosa	3,34	26,75
Villena	6,13	40,21

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la xarxa SIAR

3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS

3.1. XÚQUER

El volum d'aigua emmagatzemat a final del mes de gener als pantans del Xúquer ubicats a la província es mostra en la taula següent:

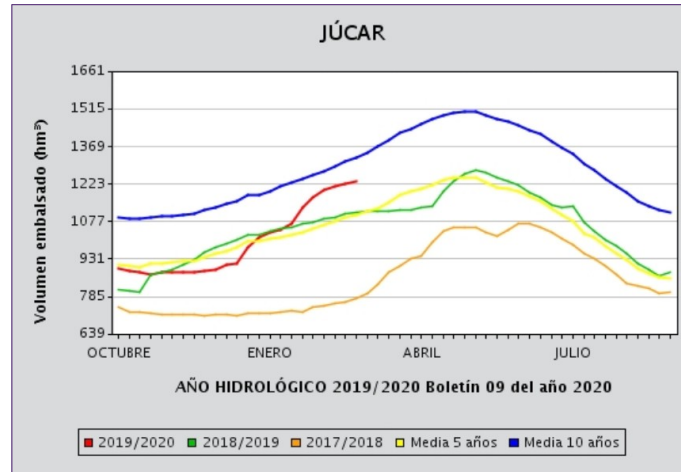
EMBASSAMENT	Capacitat (hm ³)	Embassat (hm ³) 2/3/20	% S/total	Variació (hm ³) vs. 24/02/20
<i>Sistema Marina Baixa</i>				
AMADÒRIO	15,8	14,02	88,57 %	-0,10
EL CASTELL DE GUADALEST	13,0	10,94	84,21 %	-0,11
<i>Sistema Serpis</i>				
BENIARRÉS	27,0	22,87	84,68 %	0,93

Font: part estat embassaments. CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer)

Quant al volum del conjunt del sistema va augmentar un 3,6 % respecte al mes de gener i un 10 % respecte al mateix mes de l'any passat.

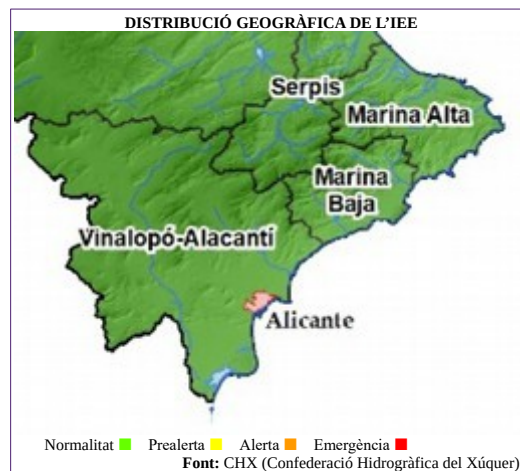
Capacitat total (hm ³)	Embassat el: 2/3/20 (hm ³)	% S./capacitat total
2698	1231	45,6

Font: butlletí hidrològic MAPAMA

3.1.1. Seguiment d'indicadors d'escassetat^{iv}

Els indicadors d'escassetat de la conca del Xúquer mostren la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de disponibilitat hídrica reduïda. A continuació es mostra el valor que ha pres l'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE) al llarg d'un any.

Font: CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer)

La situació de les diferents UTE es mostra en la taula següent, en què es pot observar com totes les unitats territorials de la província van romandre en situació de normalitat.

ÍNDEX D'ESTAT D'ESCASSETAT

UTE	mar-19	abr-19	may-19	jun-19	jul-19	ago-19	sep-19	oct-19	nov-19	dic-19	ene-20	feb-20
UTE 01. Cenia-Maestrazgo	0,69	0,56	0,51	0,42	0,46	0,47	0,53	0,28	0,29	0,31	0,56	0,74
UTE 02. Mijares-Plana de Castellón	0,60	0,63	0,75	0,72	0,68	0,70	0,62	0,61	0,54	0,65	0,70	0,80
UTE 03. Palancia-Los Valles	0,59	0,57	0,56	0,59	0,62	0,57	0,72	0,63	0,37	0,43	0,58	0,57
UTE 04. Turia	0,58	0,63	0,65	0,63	0,63	0,65	0,69	0,63	0,59	0,60	0,63	0,67
UTE 05. Júcar	0,48	0,54	0,56	0,58	0,58	0,55	0,62	0,61	0,59	0,75	0,67	0,66
UTE 06. Serpis	0,24	0,47	0,51	0,49	0,58	0,70	0,74	0,67	0,60	0,69	0,81	0,71
UTE 07. Marina Alta	0,16	0,54	0,67	0,56	0,48	0,76	0,96	0,93	0,66	0,87	0,87	0,99
UTE 08. Marina Baja	0,25	0,36	0,45	0,46	0,49	0,52	0,75	0,80	0,76	0,95	1,00	0,94
UTE 09. Vinalopó-Alacantí	0,28	0,70	0,69	0,65	0,65	0,62	0,74	0,75	0,75	0,76	0,87	0,92

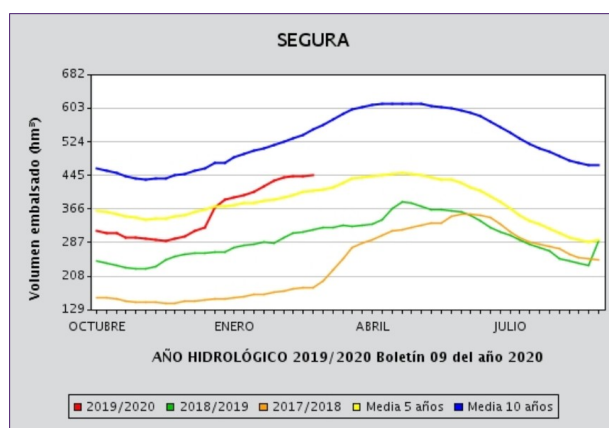
Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

Font: Informe de seguiment de la sequera i l'escassetat en l'àmbit territorial de la CHX

3.2. SEGURA

El volum d'aigua emmagatzemat en el sistema d'embassaments del Segura es va incrementar un 3 % enfront del mes anterior i al voltant d'un 10 % respecte al mateix mes de l'any passat.

Capacitat total (hm ³)	Embassat el: 2/3/20 (hm ³)	% S./capacitat total
1140	446	39,3

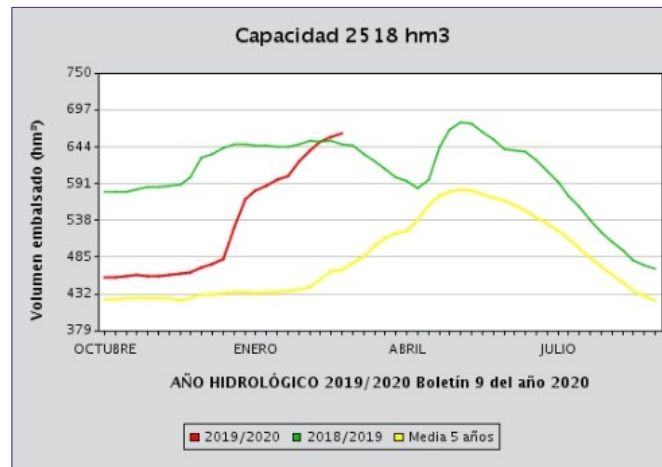
Font: butlletí hidrològic MAPAMA

3.2.1. Transvasament Tajo-Segura

A final del mes de gener les existències del conjunt d'embassaments Entrepeñas-Buendía van aconseguir els 663 hm³, un 42 % més que la mitjana dels últims 5 anys.

Font: butlletí hidrològic MAPAMA

4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS

4.1. DANYS

El mes de febrer no s'han donat episodis meteorològics ni danys d'una altra índole destacables.

4.2. SEQUERA

4.2.1. Situació de les pastures (NDVI)^y

L'índex de vegetació de cada comarca calculat per a l'assegurança de compensació per pèrdua de pastures d'Agroseguro va reflectir per al mes de gener una bona disponibilitat de pastures en totes les comarques de la província.

	SEPTIEMBRE 19	OCTUBRE 19	NOVIEMBRE 19	DICIEMBRE 19	ENERO 20	FEBRERO 20
CENTRAL						
MARQUESADO						
MERIDIONAL						
MONTAÑA						
VINALOPÓ						

Por encima de la media	0	Entre la media y el estrato 1	2	Estrato 1, 2	4	Estrato 3, 4	Sin cobertura	Sin datos
------------------------	---	-------------------------------	---	--------------	---	--------------	---------------	-----------

Fuente: <http://agroseguro.es/atencion-al-cliente/consultas-de-rendimientos-indices-y-otras-medidas/consulta-indices-vegetacion-seguros-por-teledeteccion>

5. ESTAT DELS CULTIUS

5.1. CEREALS GRA

5.1.1. Cereals d'hivern

Va continuar el desenvolupament del cereal d'hivern en tota la província. En comarques com l'Alt Vinalopó, les plantacions en què el cereal ja havia nascut quan es va produir l'episodi de pluja i neu de gener van mostrar un bon estat vegetatiu. En canvi, en les últimes sembres, en les que es van realitzar just abans del temporal la nascència va ser irregular a causa de l'enduriment del terreny després de les precipitacions.

Cañada

Villena

Cereal. Font: OCA: l'Alt Vinalopó

5.1.2. Cereals d'estiu

- Arròs

Marjal inundada [31/01/20]

Marjal seca [25/02/20]

Font: observació de Sentinel-2 (Agriculture, based on bands 11, 8, 2)

Amb l'objecte d'iniciar les labors de preparació del terreny per a la sembra, la segona setmana del mes va començar l'eliminació de la coberta d'aigua dels camps d'arròs al terme municipal de Pego, ja que els pertanyents a Dénia ja es trobaven secs a final del mes passat.

5.2. TUBERCLES

• Creïlla

Després de la suspensió de les arrancades de creïlla de verdet per les pluges del mes passat, aquests es van reprendre a mitjan mes a les comarques del sud. La qualitat dels tubercles va ser bona, encara que van presentar una grandària irregular. Al Baix Segura es va detectar un increment de plantacions de creïlles. A les comarques del nord com l'Alt Vinalopó van començar les primeres sembres de creïlles.

Orihuela

Pilar de la Horadada

Creïlla: **Font:** Sec. Estudis Alacant

5.3. HORTALISSES

A tota la comarca del Baix Segura va continuar la recol·lecció de carxofa, bròcoli, encisams, api i altres hortalisses d'hivern i es va iniciar la plantació de cultius de primavera com el meló, fonamentalment.

A l'Alt Vinalopó va finalitzar la recol·lecció de col i napicol, van prosseguir les sembres de carlota i xirivia, van començar les de nap, napicol i pésols, i es van realitzar les primeres tallades d'espàrrecs.

Bleda xinesa (Novelda)

Col punxeguda (Aspe)

Font: Sec. Estudis Alacant

- **Bleda**

La producció de tallada va ser elevada al llarg del mes perquè les temperatures elevades van fer que s'anticipara la recol·lecció dels cicles en una mitjana de 15 dies. Van predominar les fulles de grans dimensions. A final de mes es va incrementar el nombre de parcel·les amb plantes espigolades.

- **Carxofa**

Tant al Baix Segura com al Baix Vinalopó la disponibilitat de tallada va ser alta fins a l'última setmana, quan es va reduir a causa de la finalització del primer súmmum. La qualitat, en general, va ser bona, sobretot perquè les altes temperatures van ajudar a reduir, fins a la seua desaparició, el nombre de bràctees afectades pel fred. No obstant això, van contribuir a disminuir la compacitat dels capítols. A final de mes els capítols van presentar un diàmetre més reduït i una forma més allargada.

Al Vinalopó Mitjà va prosseguir amb normalitat la recollida de les varietats tipus calicó predominants en aquesta comarca.

- **All tendre**

Al Baix Segura va prosseguir la recol·lecció d'all tendre de varietats tradicionals amb dimensions més grans de cap, de tija llarga i lleugerament lignificat a causa de les altes temperatures, que també van avançar la recol·lecció de varietats de bulbs xicotets que es recol·lecten habitualment a la primavera.

Carxofa (Elx). Font: Sec. Estudis Alacant

- **Api verd**

Al Baix Segura va continuar la recol·lecció amb una disponibilitat de tallada que es va incrementar progressivament a final de mes.

- **Albergínia ratllada**

Va prosseguir la recollida en els hivernacles del Baix Vinalopó, on les temperatures altes van contribuir que la disponibilitat de tallada augmentara gradualment fins a l'última setmana, quan va disminuir lleugerament. Aquestes temperatures elevades van provocar, a més, l'aparició de deficiències de color en la pell. Va predominar el calibre M fins a l'última, en què el percentatge de fruits de grandària G va passar a ser més elevat.

- **Bròcoli**

La disponibilitat de tallada va oscil·lar al llarg del mes en les diferents comarques productores, on les plantacions estaven escalonades. La qualitat del producte, que en les primeres setmanes va ser de menys compacitat i gra més gros, va millorar a final de mes, i es van recol·lectar capces més compactes i de gra més xicotet.

- **Carabasseta**

La disponibilitat de tallada al Baix Vinalopó es va incrementar fins a l'última setmana, quan es va mantindre. La qualitat en general va ser adequada excepte en algunes plantacions que van patir atacs de *botrytis* i casos puntuals de fruits deformes. El calibre GG va imperar fins a l'última setmana, quan el més destacat va ser el G.

En alguns de hivernacles de Pilar de la Horadada van continuar les plantacions de carabasseta com a rotació al pimentó de la campanya passada.

San Isidro

El Fondó de les Neus

Bròcoli. **Font:** Sec. Estudis Alacant

- **Ceba tendra**

Va prosseguir la recol·lecció tant al Baix Segura com al Vinalopó Mitjà, amb una bona qualitat dels bulbs i una grandària adequada.

Ceba (Albatera). **Font:** Sec. Estudis Alacant

- **Ceba tendra**

A la comarca de l'Alacantí el cultiu es va trobar en diferents fases a causa de la seua plantació escalonada, des de parcel·les en recol·lecció fins a unes altres de sembra recent sota manta tèrmica.

- **Xirivia**

A l'Alt Vinalopó van continuar les sembres ja sense manta tèrmica.

Xirivia (el Fondó de les Neus). Font: Sec. Estudis Alacant

- **Col de cabdell**

Va prosseguir la recol·lecció de col de cabdell llisa a les comarques del sud. Al Baix Vinalopó la compacitat va ser baixa al llarg del mes, mentre que al Baix Segura va augmentar a partir de la segona setmana. A les dues comarques el pes mitjà va oscil·lar entre 2-2,5 kg, i va aconseguir els 3 kg al Baix Segura en les dues setmanes centrals.

A l'Alt Vinalopó pràcticament va finalitzar la recol·lecció, i es van observar incidències fúngiques per esclerotínia i altres danys derivades de la presència del cuc de filferro.

Quant a la col de cabdell arriçada, al Baix Segura es va mantindre la recol·lecció de peces compactes amb una grandària mitjana entre 1,7-2 kg.

- **Floricol**

Van continuar les tallades de coliflor a les comarques del sud, on les elevades temperatures van avançar de manera generalitzada la recol·lecció de cicles posteriors, per la qual cosa el ritme de recollida va ser alt les primeres setmanes del mes. La qualitat i la compacitat van ser adequades en general, amb alguna excepció a causa de l'espigament. El pes mitjà va rondar l'1,5 kg.

- **Escarola arriçada**

El ritme de recol·lecció es va mantindre alentit per motius de mercat, per la qual cosa la producció de tallada es va acumular. Les peces van aconseguir un pes mitjà entre 1,5-2 kg. L'última setmana del mes algunes plantacions van començar a espigolar-se.

Escarola arrossada (Pilar de la Horadada). Font: Sec. Estudis Alacant

- **Espàrrecs**

A l'Alt Vinalopó l'augment de temperatures va contribuir a donar les primeres tallades en el cultiu.

- **Espinacs**

Les altes temperatures van afavorir l'augment de la disponibilitat de tallada. A final de mes la qualitat de les fulles va disminuir a causa de l'increment de les seues dimensions.

- **Faves**

La recol·lecció de la varietat Muchamiel va prosseguir a les comarques del sud, principalment al Baix Vinalopó. Les temperatures elevades van anticipar la finalització de la campanya, i es va mantindre tant la disponibilitat de tallada com la qualitat fins a la tercera setmana, per a decaure posteriorment. A partir d'aquest moment van començar les primeres faves de la varietat valenciana, que van presentar més qualitat, si bé es va apreciar alguna incidència puntual en fruits amb atacs de rovell.

Faves (Novelda). Font: OCA: el Vinalopó Mitjà

• Encisam

La recol·lecció d'encisam Iceberg, romana i Little Gem va prosseguir al Baix Segura. La qualitat de les peces, en general, va ser adequada en les tres varietats, ja que la compacitat de la romana va millorar respecte al mes passat. Els pesos mitjans van oscil·lar entre 0,8-1 kg per a aquesta i entre 0,6-0,8 kg per a la Iceberg.

En les plantacions on el cultiu ja havia finalitzat, van començar les labors de preparació del terreny per a donar pas a hortalisses d'estiu com el meló.

Novelda

Pilar de la Horadada

Encisam. Font: Sec. Estudis Alacant

- **Meló de tot l'any**

A les grans finques del Baix Segura, en moltes de les parcel·les on es va realitzar el cultiu de bròcoli i encisams durant els primers mesos de la tardor, ja es va avançar la preparació del terreny amb aportació de matèria orgànica i es va iniciar la plantació de melons sota plàstic.

- **Nap i napicol**

Van començar les sèmbrs de nap i napicol amb la protecció de malla mosquitera per a evitar els problemes de la mosca de la col. En algunes plantacions es va utilitzar la manta tèrmica a fi d'avançar el cicle i iniciar la recol·lecció la segona quinzena de maig.

- **Pimentó**

El desenvolupament de les plantacions al Baix Segura realitzades en hivernacle a principi de desembre va continuar correctament.

- **Tomaca**

Va continuar la recol·lecció de tomaca costellada de bona qualitat amb predomini dels calibres M i G al Baix Vinalopó. En els hivernacles on la campanya arribava a la seua fi la qualitat va ser escassa i el calibre destacat va ser l'M. En el cas de la tomaca daniela la qualitat i el predomini del calibre GG es van mantindre fins a final de mes, quan van començar a aparéixer defectes en la pell i va destacar el calibre G a causa de la conclusió de la campanya.

En comarques de la meitat sud de la província com l'Alacantí es van iniciar les labors de preparació del terreny per a les plantacions de tomaca d'estiu.

- **Carlota**

A l'Alt Vinalopó van prosseguir les sèmbrs ja sense manta tèrmica.

Romanesco (Aspe)

Fenoll (el Fondó de les Neus)

Font: Sec. Estudis Alacant

5.4. CÍTRICS

Al llarg del mes va començar la floració en pràcticament totes les comarques, que en alguns casos va coincidir amb la presència de fruits encara no recol·lectats.

5.4.1. El Baix Segura

Esp. ^a	Varietat	Recol·lecció ^b			Observacions
		1	15	30	
MR	Clemenvilla	F			La primera setmana del mes va finalitzar la recol·lecció.
MR	Nadorcott	C	C	C	A final de mes s'hi havia recollit el 45 % de la producció. La qualitat dels fruits de les zones menys precoces va ser bona, i la major part de la producció es va destinar a cambres de conservació.
MR	Tango	C	C	F	El ritme de recol·lecció va ser alt amb un increment de rebuig a causa de les deficiències en la pell. A final de mes va concloure la campanya.
TR	Chislett			I	L'última setmana del mes es van iniciar les tallades, principalment en les parcel·les que no van ser tractades per a la conservació de la pell o per a evitar-ne l'abscisió. Els fruits van presentar un estat òptim de qualitat. En plantacions sense tractaments preventius van començar els desprendiments de taronges.
TR	Nàvel Lane Late	I	C	C	L'última setmana del mes s'havia recol·lectat el 30 % de la producció. El percentatge de rebuig es va acostar al 12 % en les parcel·les que van estar més exposades al vent del temporal Gloria.
TR	Navelina	F			Va concloure la campanya la primera setmana del mes.
LI	Fina	C	C	C	A final de mes el 70 % de la collita s'havia recol·lectat i el percentatge de rebuig rondava el 30 % igual que el mes anterior.
PO	Pomelo roig	C	C	F	Va finalitzar la recol·lecció en el transcurs de l'última setmana, i la producció principalment es va destinar a cambra de conservació i amb un rebuig d'aproximadament el 10-12 %.

a. Espècie: MR (mandariner), NR (taronger) i LI (llimera).

b. Estat de la recol·lecció a principi (1), mitjan (15) i final (30) de mes: I (inici de la recol·lecció), C (la recol·lecció continua) i F (fi de la recol·lecció).

Taronja nàvel Lane Late (Albaterra). Font: Sec. Estudis Alacant

5.4.2. La Marina Alta

Van prosseguir les podes en mandariners i tarongers. Els tractaments herbicides es van prolongar fins a la tercera setmana, quan va començar l'adobat de cobertura. A final de mes es van iniciar les aplicacions amb correctors i estimulants en les varietats més precoces.

Esp. a	Varietat	Recol·lecció ^b			Observacions
		1	15	30	
MR	Fortuna	C	C	F	Va finalitzar la campanya l'última setmana del mes.
MR	Nadorcott	C	C	C	Va continuar la recol·lecció a un ritme lent amb un increment de les deficiències en la pell.
MR	Ortanique	C	C	C	Va prosseguir la recol·lecció que es va alentir a final de mes pel fet que quedava poca producció pendent de venda. En algunes parcel·les es van observar deficiències en la pell a conseqüència del temporal de gener, a més, va augmentar el nombre de mandarines afectades per podridura a causa de l'increment de la humitat i les temperatures.
MR	Tango	C	C	F	Va continuar la recollida de les últimes parcel·les amb un ritme molt lent. Les deficiències en la pell van continuar augmentant. A final de mes va concloure la campanya.
TR	Nàvel Lane Late	C	C	C	Va continuar la recol·lecció amb un percentatge de rebuig al voltant del 30-40 % a causa dels defectes en la pell causats pel temporal de gener. A més, el nombre de taronges afectades per podridura va augmentar amb les temperatures elevades i la humitat.
TR	Salustiana	F			La primera setmana del mes es va donar per conclosa la recol·lecció.

a. Espècie: MR (mandariner), NR (taronger) i LI (llimera).

b. Estat de la recol·lecció a principi (1), mitjan (15) i final (30) de mes: I (inici de la recol·lecció), C (la recol·lecció continua) i F (fi de la recol·lecció).

* Finalitza la campanya per a consum en fresc i continua la recol·lecció amb destinació a indústria.

Ortanique (La retoria. La Marina Alta)

Taronja nàvel Lane Late (Pego)

Font: Sec. Estudis Alacant

Marisol (Pego)

Navelina (Pego)

Font: Sec. Estudis Alacant

5.4.3. L'Alacantí

Va finalitzar la recol·lecció de la mandarina Nadorcott. Varietats tardanes com la Murcott que ja havien aconseguit el grau de maduresa estaven a punt de ser recollides.

5.4.4. La Marina Baixa

Va acabar la recol·lecció de taronges nàvel Lane Late i de mandarines Nadorcott. Va prosseguir la recol·lecció de la llima.

5.5. FRUITERS

En comarques com el Vinalopó Mitjà va començar la floració dels fruiters més primerencs (nectarines, paraguaians, bresquilles extraprimerenques, etc.) i la resta es trobava en l'estat fenològic d'unflat de gemmes (albercoc, prunera, etc.).

A l'Alt Vinalopó el paraguaia a final de mes es trobava en plena floració, les varietats primerenques de cirerer amb els botons visibles, en pereres i pruneres començava a observar-se l'unflat de gemmes i les pomeres seguien en parada hivernal.

Al Vinalopó Mitjà va començar la floració dels fruiters més primerencs.

Paraguaia (Villena). Font: OCA l'Alt Vinalopó

- **Alvocat**

A la Marina Baixa la recol·lecció de la varietat Hass pràcticament va finalitzar. En les dues varietats recol·lectades (Bacon i Hass) van començar les tasques de poda.

- **Caqui**

Van finalitzar les tasques de poda i el desenvolupament del cultiu va seguir amb normalitat.

- **Figuera**

Van aparèixer els primers brots i, fins i tot, en alguns casos més avançats es va apreciar l'inici del quallat i el desenvolupament del fruit.

Alvoçat Bacon (Callosa d'en Sarrià). Font: OCA: la Marina Baixa

Figuera (Albaterra). Font: Sec. Estudis Alacant

• Magraner

Al Baix Segura, amb l'aturada hivernal finalitzada i les temperatures tan suaus, van començar els regs, i es va observar l'aparició dels primers brots de fulles (estat fenològic 10-D primeres fulles).

Magraner (Elx). Font: Sec. Estudis Alacant

- **Nispro**

A la Marina Baixa es va iniciar la recol·lecció de les varietats precoces i ultraprecoces, encara que en quantitats poc significatives. La varietat Algerie, predominant a la comarca, va presentar un avançament d'aproximadament 10 dies respecte a la campanya anterior. Els fruits van presentar bon aspecte, per la qual cosa es preveu una collita de bona qualitat. Una vegada finalitzada l'aclarida, es va procedir a les tasques d'adobat i reg.

Nispro (Callosa d'en Sarrià). Font: OCA: la Marina Baixa

5.6. AMETLER

Les altes temperatures van avançar la floració de manera generalitzada en pràcticament totes les comarques. Al Vinalopó Mitjà les varietats tradicionals i primerenques estaven molt avançades, i les varietats més tardanes van iniciar la floració a mitjan mes, 15 dies per davant respecte a una campanya normal.

L'eixida imminent d'adults de vespa de l'ametler va fer extremar les mesures de retirada i destrucció d'ametles afectades a l'Alt Vinalopó.

COMARCA	VARIETAT/TIPUS (i/o ubicació)	DATA (1/15/30)	ESTAT VEGETATIU		A/N/R ^c
			DESCRIPCIÓ	ESTAT FENOLÒGIC ^b	
El Vinalopó Mitjà	Primerenques	15	Estams (en zones càlides)	E	A
	Tardanes	20	Floració (en zones més endarrerides)	F	A
L'Alt Vinalopó	Desmai Llargueta Marcona	15	Caiguda de pètals	G	A
	De cicle curt	15	Flor oberta	F	N
	Penta	15	Es veu la corol·la	D	N
L'Alacantí	Belona (Xixona)	15	Floració	F	N
	Antoñeta (Xixona)	15	Floració	F	N
	Primerenques: Llargueta Marcona Planeta	30	Caiguda de pètals – fruit quallat	G-H	N
	Guara (Mutxamel)	30	Caiguda de pètals – fruit quallat	G-H	N
	Guara (Xixona)	14	Floració	F	N
La Marina Baixa	Castellet	28	Fruit tendre	I	A
	Guara Vairo	28	Caiguda de pètals – fruit quallat	G-H	A

a. Data estat vegetatiu. Principi (1), meitat (15) i final (30) de mes. b. Estat fenològic. c. Estat vegetatiu. A = avançat / N = normal / R = retardat

Villena. Font: OCA: l'Alt Vinalopó

Vall de Gallinera. Font: Sec. Estudis Alacant

Ametler

5.7. VINYA DE TAULA

Al Vinalopó Mitjà va prosseguir la poda de les plantacions de raïm de taula, i es va observar un cert retard d'aquesta tasca respecte a anualitats anteriors.

Poda en raïm de taula (Monforte del Cid). **Font:** OCA: el Vinalopó Mitjà

5.8. VINYA DE VINIFICACIÓ

En comarques com el Vinalopó Mitjà i l'Alt Vinalopó van continuar les labors de poda, tractaments d'hivern posteriors i conreu de les parcel·les.

Poda en raïm de vinificació (Cañada). **Font:** OCA: el Vinalopó Mitjà

5.9. OLIVAR

A l'Alt Vinalopó va concloure a final de mes la recol·lecció en pràcticament totes les zones productores, i es va restar una mica d'activitat només en l'almàssera de Beneixama. Els baixos preus i el despreniment de fruits que van provocar la neu, el vent i els atacs de mosca van contribuir a una reducció de la collita considerable. Quant a rendiments en oli, en tota la comarca han sigut baixos, influïts per les pluges de desembre i gener, de manera que van començar amb mitjanes del 18 % i van augmentar fins a aconseguir el 21 % al final de la campanya.

Les comarques de la muntanya d'Alacant van tancar igualment la campanya amb una disminució generalitzada del rendiment, tant en fruit com en oli, encara que amb una certa variabilitat segons almàsseres.

Després de la recol·lecció, es van succeir les labors de poda en tota la província.

Comarca	Varietat	Recol·lecció			A/N/R ^b
		1	15	30	
L'Alt Vinalopó	Rojal	C	F		N
	Changlot	C	F		N
	Alfara	C	F		N

a. Estat de la recol·lecció a principi (1), mitjan (15) i final (30) de mes: I (inici de la recol·lecció), C (la recol·lecció continua) i F (fi de la recol·lecció).
b. A: Avançada, N: Normal; R: Retardada, respecte a una campanya normal.

Oliveres (Sella). Font: OCA: la Marina Baixa

Alacant, 23 de març de 2020

Secció d'Estudis Agraris

- i Des del mes d'agost del 2018, l'estació de la xarxa SIAR de Callosa d'en Sarrià (malla) no es té en compte per a calcular la mitjana provincial.
- ii El % d'humitat d'un sòl a la capa superficial mesura la relació entre l'aigua disponible (AD) i una quantitat d'aigua disponible total de 25 mm (ADT= volum contingut a capacitat de camp – volum contingut en punt de marçiment). La profunditat a la qual equival aquesta ADT depèn de la mena de sòl (oscil·la entre 20 i 25 centímetres per a un sòl franc, per exemple). El % d'humitat del sòl respecte a la reserva màxima (Rmàx) fa referència, en canvi, a la quantitat d'ADT que un sòl pot retindre en un volum que aconsegueix la profunditat de les arrels, i dona informació, per tant, de les capes més profundes del perfil.
- iii L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) és un índex normalitzat que representa la probabilitat d'ocurrència d'una quantitat de pluja comparada amb la climatologia de precipitació en una certa localització geogràfica i sobre un període llarg de referència. El valor numèric representa el nombre de desviacions estàndard de la precipitació caiguda al llarg del període d'acumulació de què es tracte respecte de la mitjana, una vegada que la distribució original de la precipitació s'ha transformat a una distribució normal. Els valors negatius representen un dèficit de precipitació mentre que els valors positius indiquen un superàvit de pluja. La intensitat d'un esdeveniment de sequera es pot classificar d'acord amb la magnitud del valor negatiu de l'SPI de manera que, com més grans siguen els valors absoluts de l'índex negatiu, més seriós serà l'esdeveniment (**Font:** AEMET).
- iv A partir de l'Informe de seguiment d'indicadors de sequera elaborat per la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, s'ha realitzat un seguiment dels escenaris de sequera de tots els sistemes que afecten la província de València mesurat a partir dels índexs d'estat de sequera. El mes de desembre de 2018 va haver-hi un canvi de metodologia de manera que a partir d'ara es realitzarà un seguiment dels escenaris d'escassetat mesurat a partir dels índexs d'estat d'escassetat, extret de l'Informe de seguiment de la sequera i l'escassetat elaborat per la CHX. Tal com explica aquest informe, els indicadors d'escassetat mostren la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de disponibilitat hídrica reduïda i, alhora, serveixen com a instrument d'ajuda en la presa de decisions relatives a la gestió dels recursos hídrics en aquestes situacions. Per a això, en cada unitat territorial s'han triat diversos indicadors relacionats amb la disponibilitat de recursos, de manera que reflecteixen el risc de no satisfer les demandes d'aigua. Les variables triades en la demarcació hidrogràfica del Xúquer han sigut les precipitacions mesurades a les estacions meteorològiques, les aportacions dels rius a les estacions d'aforament i les aportacions d'entrades a embassaments, les evolucions dels nivells piezomètrics als aqüífers i als volums embassats. Amb la ponderació i l'agregació de les diferents variables s'obté l'índex d'estat únic de cada unitat territorial d'escassetat (UTE). El rang de valors de l'índex d'estat va de 0 a 1 i permet classificar la situació d'escassetat en els quatre nivells següents:

Descripción	Valor del indicador/IEE	Estado/escenario
Ausencia de escasez	1,00-0,50	NORMALIDAD
Escasez moderada	0,50-0,30	PREALERTA
Escasez severa	0,30-0,15	ALERTA
Escasez grave	0,15-0,00	EMERGENCIA

Font: CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer)

Igual que amb els escenaris de sequera, el pas d'uns escenaris d'escassetat a altres és progressiu i requereix una certa permanència en el temps mantenint el mateix valor abans de canviar d'escenari, d'acord amb la taula següent:

Escenario de partida	Entradas		
	Condición IEE	Durante	Escenario final
Normalidad	< 0,5	3 meses consecutivos	Prealerta
	< 0,3	2 meses consecutivos	
Prealerta	< 0,3	2 meses consecutivos	Alerta
Alerta	< 0,15	2 meses consecutivos	Emergencia

Font: CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer)

Escenario de partida	Salidas		
	Condición IEE	Durante	Escenario final
Prealerta	≥ 0,50	3 meses consecutivos	Normalidad
Alerta	≥ 0,50	2 meses consecutivos	Prealerta
	≥ 0,30	4 meses consecutivos	
Emergencia	≥ 0,50	1 mes	Alerta
	≥ 0,30	2 meses consecutivos	
	≥ 0,15	4 meses consecutivos	

Font: CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer)

- v ASSEGURANÇA DE COMPENSACIÓ PER PÈRDUA DE PASTURES (LÍNIA 410): aquesta assegurança es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció. L'NDVI mesura la quantitat i el vigor de la vegetació present en la superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No mesura altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...), encara que estiga relacionat amb aquests. Com que és una assegurança d'índexs, compensa a partir d'un cert llindar definit en l'assegurança. La base de l'assegurança és la comparació de l'NDVI de cada desena de l'any en curs, amb la mitjana obtinguda, per a aquesta mateixa desena, de la sèrie històrica, que comprén des de 2000 fins a 2014. Per davall de la mitjana s'han establert 4 estrats, pels quals l'assegurança compensa de menys mesura a més mesura (1, 2, 3 i 4) (**Font:** AGROSEGURO).